

רשימת ספרות מחייבת לבחינת רישוי ממשלתית למעמד אח/ות מוסמכת

הרשימה בתוקף לנבחנים בבחינת הרישוי ספטמבר - דצמבר 2025

ספרים

Berman, A. Snyder, S. & Frandsen, G (2020). *Kozier & Erb's Fundamentals of Nursing: Concepts, process and practice* (11th ed.). Edinburgh, US; Pearson Education Ltd.

Comerford, K. (Ed.) (2025). *Nursing Drug Handbook*. Philadelphia, PA: Wolters

Davidson, M. London, M.L. & Ladewig, P.A. (2024). *Olds' Maternal-Newborn Nursing & Women's Health across the Lifespan* (12th ed.). London, UK; Pearson Prentice Hall.

Hockenberry, M.J. & Wilson, D. (2023). *Wong's Nursing Care of Infants and Children* (12th ed.). St. Louis, MI; Elsevier-Mosby.

Townsend, M. C. (2020). *Psychiatric Mental Health Nursing* (10th ed.), Philadelphia, PA; Davis Co.

Ignatavicius, D.D., & Rebar, C.R. & Heimgartner, N, M. (2023). *Medical-Surgical Nursing: Concepts for interprofessional collaborative care* (11th ed.), St. Louis, MI; Elsevier.

הנחיות לביצוע החייאה בסיסית ועזרה ראשונה

American Heart Association Guidelines Update for Cardiopulmonary Resuscitation and Emergency Cardiovascular Care.(2020). Part 5: Adult Basic Life Support and Cardiopulmonary Resuscitation Quality

קישור לאתר של האיגוד הקרדיאלי האמריקאי פרק 5 לביצוע (2020) : DOI :

Retrieved from: <https://eccguidelines.heart.org/circulation/cpr-ecc-guidelines/part-5-adult-basic-life-support-and-cardiopulmonary-resuscitation-quality>

American Heart Association and American Red Cross Guidelines Update for First Aid. (2020). Part 15: First Aid. Circulation

DOI: Part 15: First Aid

Retrieved from: <https://eccguidelines.heart.org/circulation/aha-red-cross-first-aid-guidelines/part-15-first-aid>

חוקים המסדירים את זכויות הפרט

1. [חוק יסוד כבוד האדם וחירותו](#), התשנ"ב - 1992
2. [חוק זכויות החולה](#), התשנ"ו - 1996
3. [חוק ביטוח בריאות ממלכתי](#), התשנ"ד-1994 : פרק א': סעיפים 1,2 ; פרק ב': סעיפים 3-12
4. [חוק לטיפול בחולה נפש](#), התשנ"א - 1991
5. [תקנות טיפול בחולי נפש](#), התשנ"ב - 1992
6. [חוק שיקום נכי נפש בקהילה](#), התש"ס-2000
7. [חוק החולה הנוטה למות](#), התשס"ו - 2005
8. [חוק לגילוי נגיפי איידס בקטינים](#), תשנ"ו-1996
9. [חוק העונשין](#), פרק י' פגיעות בגוף, סימן ב': הפסקת הריון (סעיף 316)

חוקים המסדירים את העיסוק בסיעוד

1. פקודת בריאות העם, 1940, סעיף 33
2. פקודת הרופאים (נוסח חדש) התשל"ז - 1976, סעיפים 1, 7, 59
3. תקנות הרופאים (כשירויות לביצוע פעולות חריגות) התשס"א - 2001
4. פקודת המיילדות, - 1929
5. תקנות בריאות העם (צוות סיעודי במרפאות) התשמ"א - 1981
6. תקנות בריאות העם (עוסקים בסיעוד בבתי חולים) התשמ"ט - 1988
7. תקנות בריאות העם (אישור תואר מומחה בסיעוד), התשע"ד - 2013
8. חוק העונשין (תיקון מס' 26) תש"ן-1989 (תיקון מס' 108) תשע"א-2010 ד.368. (א) (ב) חובת דיווח
9. חוק למניעת אלימות במשפחה (תיקון מס' 7) התשס"ב-2001
10. תקנות בריאות העם (הודעה על חשש אלימות) התשל"ו - 1975
11. תקנות הסמים המסוכנים בבתי חולים, התש"ס - 1999

חוזרים של מינהל האחיות (סיעוד): (יתכן וחוזרים נוספים יעודכנו ברשימה, הרשימה המעודכנת תפורסם באתר מינהל

האחיות

1. [חוזר מנהל האחיות מס' 217/2024](#) " החזרת קנולה לטרכיאה כפעולה מצילת חיים, למטופל עם פיום קנה (טרכיאוסטומיה) - פעולת סיעוד ברמת אחות מוסמכת – עדכון
2. [חוזר מנהל האחיות מס' 212/2024](#) " ריכוז הפעולות שנוספו מעת לעת לליבת העיסוק המקצועי של האחיות המוסמכות "
3. [חוזר מנהל הסיעוד מס' 210/2023](#) " החלטה על הוצאת צנתר משלפוחית השתן כפעולת סיעוד לאחיות מוסמכות במחלקות הפנימיות במערך האשפוז "
4. [חוזר מנהל הסיעוד מס' 209/2023](#) " החלפת צנתר על חיקי (ציסטוסטום) כפעולת סיעוד לאחות מוסמכת במערך האשפוז, קהילה ובמתאר הבית "
5. [חוזר מנהל הסיעוד מס' 208/2023](#) " שטיפת נקז בכיס מרה כפעולת סיעוד לאחות מוסמכת במערך האשפוז, קהילה ובמתאר הבית "
6. [חוזר מנהל הסיעוד מס' 206/2023](#) " שטיפת נפרוסטום (פיום כליה) כפעולת סיעוד לאחות מוסמכת במערך האשפוז, קהילה ובמתאר הבית "
7. [חוזר מנהל הסיעוד מס' 205/2023](#) " תחומי עיסוק ופעילות של אחות מוסמכת מרכזת טיפול באם וביילוד במערך האשפוז "
8. [חוזר מנהל הסיעוד מס' 204/2023](#) " תפקיד האחיות המוסמכות בתגובה אנפילקטית (Anaphylaxis) (במערך האשפוז והקהילה- עדכון 2 "
9. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 196/2022](#) " לקיחת דם וורידים לקביעת סוג דם ללא בדיקת הצלבה על ידי אחות מוסמכת בקהילה "
10. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 194/2022](#) " סימון מיקום פיום (סטומה) בקרב מטופלים המועמדים לניתוח בטן כפעולת סיעוד לאחות מוסמכת מתאמת/מרכזת תחום סטומה במערך האשפוז "
11. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 193/2022](#) " החלטה על התחלת הזנה למטופל בהכרה מלאה עם הפרעות בליעה לאחר ביצוע אומדן בליעה ראשוני כפעולת סיעוד לאחות מוסמכת במחלקות שיקום, ניירולוגיה וגריאטריה "
12. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 192/2022](#) " החלפה או החזרה של צינורית גסטרוסטום (צינורית הזנה) במערך האשפוז והקהילה החוזר מתייחס לצינורית עם בלונית Tube Gastrostomy Balloon "
13. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 191/2022](#) " תפקיד האחיות המוסמכות בטיפול במטופל עם חשד לאירוע מוחי חד במערך האשפוז והקהילה "

14. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 190/2021](#) " ביצוע הערכה נויורולוגית באמצעות אומדן NIHSS (National Institute of Health Stroke Scale), במטופל עם חשד או בעת אירוע מוחי כפעולת סיעוד לאחות מוסמכת במחלקה לרפואה דחופה ובמחלקה הנויורולוגית"
15. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 180/2021](#) " החלטה על הכנסת צנתר לשלפוחית השתן כפעולת סיעוד לאחיות מוסמכות במחלקות יולדות ובמסגרת חדרי לידה"
16. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 177/2021](#) "אחריות משמרת במחלקות, מרפאות ויחידות טיפול (כלליות ומיוחדות) באשפוז ובקהילה – עדכון 2021"
17. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 172/2021](#) " הבטחת כשירות של אחות מוסמכת/ לצורך סיוע בלידת חירום בהיעדר מוסמך לילוד (מיילדת או רופא)"
18. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 171/2021](#) " מתווה תכנית הכשרה למתן חיסונים נגד קורונה (COVID 19)-עדכון"
19. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 161/2020](#) - "הגישה הטיפולית במטופל מונשם אקוטי וכוונת על ידי אחות מוסמכת במערך האשפוז"
20. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 162/2020](#) - " פעולות סיעוד לאחיות מוסמכות שעובדות במתאר/מחלקה לטיפול בחולי קורונה בבית חולים"
21. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 163/2020](#) - " תחומי עיסוק ופעילות של כוח עזר מיומן במערך האשפוז והקהילה"
22. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 165/2020](#) - "החלטה על הפניית מטופל לצילומי רנטגן (צילומי שלד בלבד) כפעולת סיעוד לאחות מוסמכת במרפאה אורתופדית בבית חולים"
23. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 166/2020](#) - "החלטה על טיפול בפצעים קשיי ריפוי בדרגות 3,4 באמצעות חבישות מתקדמות וטכנולוגיות לריפוי פצעים כפעולת סיעוד לאחות מוסמכת בקהילה ובמתאר הבית"
24. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 158/2019](#) - "היפגעות בלתי מכוונת בילדים בגילאי לידה עד שש שנים, חינוך, מניעה וקידום בריאות על ידי אחות מוסמכת במערך האשפוז והקהילה"
25. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 154/2019](#) - "מניעה, איתור והתערבות בכף רגל סוכרתית על ידי אחות מוסמכת במערך האשפוז והקהילה"
26. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 155/2019](#) - "אומדן מניעה וטיפול בכאב על ידי אחות מוסמכת במערך האשפוז והקהילה"
27. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 160/2019](#) - "החלטה על הפניית מטופל לבדיקת CT מוח ללא חומר ניגוד במבוגרים עם חבלת ראש או בחשד לאירוח מוחי"
28. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 153/2019](#) " מניעה וטיפול בפצע לחץ במערך האשפוז והקהילה"
29. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 145/2019](#) - "איתור מסוכנות לנפילות בקרב מטופלים באשפוז ובקהילה"

30. [חוזר מינהל הסיעוד 151/2019](#) - "תהליך העברת משמרת "מקל" - במערך האשפוז והקהילה"
31. [חוזר מינהל הסיעוד 152/2019](#) - " תחומי עיסוק ופעילות של סטודנט לסייעוד המועסק במערך האשפוז והקהילה"
32. [חוזר מינהל הסיעוד 153/2019](#) - "מניעה וטיפול בפצעי לחץ במערך האשפוז והקהילה"
33. [חוזר מינהל הסיעוד 144/2018](#) - "מיצוי הפוטנציאל התפקודי של האחות במערך האשפוז והקהילה"
34. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 142/2018](#) - " הדרכת יולדת להנקה באשפוז ובקהילה"
35. [חוזר מינהל הסיעוד 127/2017](#) -"החלטה על מתן חמצן והפסקתו למטופל מבוגר באשפוז באמצעות מערכות זרימה נמוכה"
36. [חוזר מינהל הסיעוד 132/2017](#) -"פעולות הסיוע לרופא מומחה בגסטרואנטרולוגיה שבוטל מעמדן כפעולות חריגות והוכרו כפעולות סיעוד"
37. [חוזר מינהל הסיעוד 121/2017](#) - "החלטה על הזרקת גלוקגון לחולה סוכרת בהיפוגליקמיה חמורה ומסכנת חיים"
38. [חוזר מינהל הסיעוד 120/2017](#) - " הרחבת מערך העוסקים בסייעוד - עדכון"
39. [חוזר מינהל הסיעוד 126/2017](#) - "החלטה על טיפול בחבישות ומשחות בפצעי לחץ מדרגה ראשונה ושנייה"
40. [חוזר מינהל הסיעוד 117/2016](#) - "ניהול הטיפול התרופתי - עדכון 2016"
41. [חוזר מינהל הסיעוד 118/2016](#) - "הבטחת רצף הטיפול הסיעודי בעת שחרור ממוסד רפואי - עדכון חוזר 2016"
42. [חוזר מינהל הסיעוד 104/2014](#) -"מתן היתר לביצוע פעולות סיעוד ופעולות חריגות המתווספות מעת לעת למסגרת העיסוק של אחיות מוסמכות"
43. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 96/2013](#) - " מילוי הוראה רפואית, שניתנה על ידי סט'ז'ר לרפואה, בשם רופא מורשה"
44. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 97/2013](#) - " החלטה על הכנסת צנתר לשלפוחית השתן"
45. [חוזר מינהל הסיעוד 94/2012](#) - "גבולות השימוש בפרוטוקולים טיפוליים על ידי אחיות מוסמכות"
46. [חוזר מינהל הסיעוד 55/2003](#) - "איתור חולים הזקוקים לעזרה בניידות"
47. [חוזר מינהל הסיעוד 56/2003](#) - "חתימת אחות וחתימת מיילדת"

חוזרי המנהל הכללי של משרד הבריאות

1. [חוזר המנהל הכללי מס' 6/2020](#) – "הערכות למניעה והתמודדות עם תופעת האלימות במערכת הבריאות"
2. [חוזר המנהל הכללי מס' 10/2018](#) – "הגבלה מכנית ובידוד מטופלים באשפוז פסיכיאטרי"
3. [חוזר המנהל הכללי מס' 09/2011](#) – "אירועי בל יקרו"
4. [חוזר המנהל הכללי מס' 7/2011](#) – "התאמה והנגשה תרבותית ולשונית במערכת הבריאות"
5. [חוזר המנהל הכללי מס' 10/2010](#) – "אמצעי זהירות שגרתיים במוסדות רפואיים"
6. [חוזר המנהל הכללי מס' 7/2008](#) – "הנחיות ליישום חוק החולה הנוטה למות"
7. [חוזר המנהל הכללי מס' 01/2003](#) – "תקנות למניעת אלימות במשפחה (יידוע אנשי מקצוע בתחום הבריאות)"
8. [חוזר המנהל הכללי מס' 22/2003](#) – "נוהל טיפול בזקנים נפגעי התעמרות"
9. [חוזר המנהל הכללי מס' 23/2003](#) – "נוהל איתור וטיפול בנשים נפגעות אלימות במשפחה ע"י מטפלים במסגרות הבריאות - באשפוז ובקהילה"
10. [חוזר המנהל הכללי מס' 24/2003](#) – "נוהל טיפול בנפגעי תקיפה מינית"
11. [חוזר המנהל הכללי מס' 25/2003](#) – "איתור זיהוי וטיפול בקטינים נפגעי התעללות והזנחה"

חוזרי מינהל הרפואה

1. [חוזר חטיבת הרפואה מס' 11/2021](#) – "הנחיות למניעת זיהומים הקשורים בצנתרים בכלי דם לטווח קצר ולטווח ארוך"
2. [חוזר מינהל הרפואה מס' 03/2019](#) – "ניהול מערך החייאה במוסדות ו/או מתקנים רפואיים"
3. [חוזר מינהל הרפואה מס' 04/2018](#) – "סימון אתר לצורך פעולה פולשנית - מניעת טעויות בזיהוי איברים המיועדים לניתוח"
4. [חוזר מינהל רפואה מס' 03/2014](#) – "הסכמה לקבלת דם"
5. [חוזר מינהל הרפואה מס' 41/2013](#) – מתן תרופות "בנות סיכון"
6. [חוזר מינהל רפואה מס' 15/2009](#) – "נוהל להגבלה פיזית של מטופלים לצורך מתן טיפול רפואי"

7. [חוזר מינהל רפואה מס' 24/2009](#) - "היגיינת ידיים במוסדות רפואיים"
8. [חוזר מינהל רפואה מס' 10/2006](#) - "מינוי אפוסטרופוס על גופו של אדם ו/או רכושו במסגרת אשפוז ממושך"
9. [חוזר מינהל רפואה מס' 17/2006](#) - "חובת ההודעה על נפגעי אלימות במשפחה, ניצול מיני והזנחה של קטינים וחסרי ישע"
10. [חוזר מינהל רפואה מס' 11/2020](#) - "הפעלת בנק דם ומתן עירוויי דם ומרכיביו"

פרסומים נוספים – משרד הבריאות ואחרים

1. [הסתדרות האחיות והאחים בישראל \(2018\)](#). "הקוד האתי לאחיות ולאחים בישראל"
2. משרד הבריאות. התכנית הלאומית למדדי איכות: בתי חולים כלליים וגריאטריים, בתי חולים לבריאות הנפש, טיפות חלב ושירותי חירום – דו"ח מסכם לשנים (2013-2021)

<https://www.gov.il/he/Departments/publications/reports/quality-national-prog-2013-2021>

תדריך חיסונים משרד הבריאות, מדינת ישראל.

סעיפים רלוונטיים מתוך "פרק כללי":

– לוח חיסוני השגרה בגיל הילדות, 2022

https://www.gov.il/BlobFolder/policy/luah/he/files_publications_units_epidemiology_vaccine_guidelines_120_LUAH.pdf

- חיסונים הוראות כלליות
- עיתוי מתן חיסונים
- השלמת חיסונים שגרתיים עד גיל 17 שנים
- חיסון במצבים מיוחדים
- אנפילקסיס לאחר מתן חיסונים